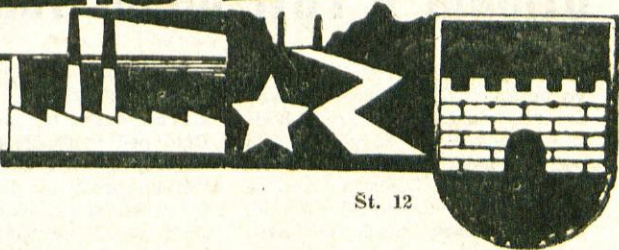


TRŽIŠKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE



LETO VII.

Trzin, 15. junija 1958

St. 12

Tudi v BPT ustanovljen klub mladih proizvajalcev

Šola za mlade člane delavskih svetov in upravnih odborov

Ze pred letom se je med člani organizacije našega podjetja porajala misel, da bi se ustanovil Klub mladih proizvajalcev. Ker pa ni bilo za omenjeni klub zadovoljivo število interesentov, so morali to misel opustiti. Kakor je za rastlino treba poiskati najprej rodovitna tla, dobro seme, tako je bilo tudi z ustanovitvijo kluba. Najprej je bilo treba pripraviti smernice — načrt dela, nato zainteresirati zadostno število mladih ljudi, ki bi bili voljni aktivno delati, potem šele pristopiti k praktični ustanovitvi Kluba mladih proizvajalcev. Mislim, da je ta klub v vsaki tovarni neobhodno potreben, posebno pa še v naši, če pomislimo, da je pri nas zaposlenih okrog 600 mladih delavcev.

Ko je bilo vse potrebno pripravljeno, smo 19. marca sklicali prvi sestanek iniciativnega odbora za formiranje Kluba mladih proizvajalcev. Sestanku so prisostvovali domala vsi člani našega podjetja, ki so zaposleni na vodilnih mestih kakor tudi zastopniki družbenih in političnih organizacij ter delavskega samoupravljanja. Ze na prvem sestanku nam je bila zagotovljena vsa pomoč s strani uprave, finančna kot strokovno-izobraževalna. Kmalu po prvem sestanku je bil sklican ustanovni občni zbor Kluba mladih proizvajalcev. Ustanovni občni zbor je bil 27. marca v prostorih bivše statistike. Občni zbor je začel predsednik iniciativnega odbora, tov. Hazim Omerović. Nadaljnji potek pa je prevzelo delovno predsedstvo, na čelu z delovnim predsednikom tov. Marijanom Dolinarjem. Na občnem zboru je bil izvoljen desetčlanski odbor. Ta desetčlanski odbor se je potem 2. aprila sestel v organizacijskem sektorju in izmed svoje srede izvolil za predsednika Marijana Dolinarja, namestnico Vido Sporn, tajnico Cilko Šolar, kronista Janeza Lombarja in tri poverjenike za posamezne obrate, za predilnico — Janeza Smoleja, za tkalnico Cveta Klemenčiča, za belilnico Rozko Zvab. Dne 10. aprila smo že pričeli z aktivnim delom vseh članov, ne samo odbornikov.

Na prvem sestanku sta nam predavala o ustanovitvi, razvoju in zgodovini podjetja tov. Založnik in tov. Petek. Predavanje je bilo spremljano s skioptičnimi slikami, ki so predavanje zelo poživile. Po končanem predavanju nam je tov. Petek predvajal še nekaj zabavnih filmov za raz-

vedrilo. Od predavanja smo se vračali nasmejani in vsi dobre volje. Spet smo nekaj več vedeli o ustanovitvi in zgodovini podjetja, ki nam daje kruh in potrebni denar za obstoj. Mislim, da nikomur ni bilo žal, da se je udeležil predavanja, ker je bilo zelo zanimivo. Staro pravilo pa pravi: »Kolikor znaš, toliko veljaš!«

Zato, tovariši mladinci in mladinke, pristopite h Klubu mladih

proizvajalcev! Sodelujte pri reševanju strokovnih in političnih problemov! Tudi sami lahko nasetite na kako problematično dejstvo, ki vam ga bo lahko rešil ali ga vsaj pomagal rešiti klub.

Porabimo vse sile za pravilno delovanje in efektno delo novo ustanovljenega Kluba mladih proizvajalcev! Kajti v njem rastejo in bodo zrastle najboljše člani delavskih svetov in upravnih odborov.

Mladinski aktiv kolektiva »PEKO«

proslavil Dan mladosti

V okviru številnih proslav v počastitev Dneva mladosti je mladinski aktiv tovarne »PEKO« samostojno organiziral celovečerno akademijo v dvorani Svobode. O pomenu praznika je govoril mladinec tov. Franc Štucin, ki je v svojem govoru predvsem poudarjal pomen preobrazbe naše socialistične revolucije v času NOB, ko je prav mladina prispevala znaten delež k uresničitvi graditve socialističnega človeka najprej z orožjem v roki za uničenje fašističnega zavojevalca, in po osvoboditvi. Po govoru je sledil bogat kulturni program. Pevski zbor je odpel tri partizanske pesmi: Hej, brigade; Na oknu, glej, obrazek lep (s solistkama Miro Debeljakovo in Borštarnjevo); Počiva jezero v tihoti in Svobodna je naša domovina. Recitacijo Iva Grudna Partizanska noč je lepo povedala Mira De-

beljakova, Kajuhovo Partizanu v slovo pa Jana Polajnarjeva. Slišali smo še recitacijo Glas domovine. Sledile so pretežno pevsko-instrumentalne točke. Nastopili so Mira Gačnik, Polde Slabe, Lovrenčič, Šober, Debeljak, Gros, Borštarnar in Jože Golmajer. Vsi so bili deležni toplega odobravanja. Kot pianistka pa je nastopila Mira Goričan, ki je občuteno zaigrala Bachovo Pomladansko prebujenje. Za obogatitev kulturnega programa je nastopila še folklorna skupina, ki je z narodnimi plesi navdušila številno občinstvo. Program so zaključili neznani talenti, ki so po svojih močeh poskušali zadovoljiti občinstvo. Po kulturnem sporedu je bila prosta zabava. Goričanov kvintet pa je s plesno glasbo razveseljeval mladino ob zvokih poskočnih melodij.

LEP IZLET OTROK PADLIH BORCEV

V nedeljo, 25. maja je priredil občinski odbor ZVVI za otroke padlih borcev izlet v Cerško, združen z ogledom bolnišnice »Franje«. Izlet je bil prirejen namesto obdaritve za novoletno jelko, kar so otroci z veseljem pozdravili.

Pot je vodila otroke preko Kranja, Skofje Loke in po Poljanski dolini v Cerško ter v bolnišnico »Franjo« in nadalje do Mosta na Soči, kjer jim je bilo pripravljeno okusno kosilo. Po kosilu so si ogledali mesto in

modro Sočo, nakar so se odpeljali po dolini Bače proti Podbrdu in preko sedla v dolino Selščice do Češnjice. Od tam so potovali preko Jelovice in Rovtarice, kjer je bil kratek postanek v planinski postojanki. Potem pa jih je pot vodila v Bohinj k Zlatorogu, kjer je bila otrokom pripravljena izdatna malica.

Proti večeru so se vrnili preko Bleda domov.

Otroke je spremljal odbor ZVVI, ki jim je omogočil ta iz-

Gasilci so slovesno praznovali svojo 75-letnico

Te dni je Trzin proslavil 75-letnico obstoja Prostovoljnega gasilnega društva z različnimi prireditvami. V soboto je bila v Cankarjevem domu slavnostna akademija. Pred tem je bil na Trgu svobode slavnostni koncert godbe na pihala. Ob nabito polni dvorani so poslušalci sledili pestremu sporedu. Za uvod je godba zaigrala himno, nakar je imel predsednik Okrajne gasilske zveze iz Kranja Metod Rotar slavnostni govor. Moški pevski zbor DPD Svoboda pod vodstvom tov. Megliča je zapel tri pesmi. Za lepo in efektno izvajanje so bili pevci nagajeni s spontanim aplavzom. Tov. Karel Smole je z vsebinsko dognanostjo recitiral Zupančičevo vedno lepo pesem »Z vlakom«. Združeni orkester glasbene šole in DPD Svoboda je odigral tri učinkovite skladbe, za kar je žel priznanje. Kot gosta sta nastopila dva mlada gasilca-harmonikarja z Bleda, ki sta pogumno zaigrala dve znani popevki in Avsenikov valček.

Za zaključek so nastopili mali cicibani-folkloristi pod vodstvom požrtvovalnega Omana in vadiateljic. Folkloristi so s svojo mladostno svežostjo še posebej navdušili občinstvo. Omeniti je še treba malega cicibana, ki je zelo pristržno zapel domačo Mi smo pa Tržičani. Da je akademija lepo uspela in imela tako bogat spored, je zasluga požrtvovalnih organizatorjev predvsem tov. Franca Hladnika in Karla Smoleta.

Naslednji dan pa je bila slavnostna parada s slavnostnimi nagovori in odlikovanji. Popoldne pa je bila za vse občinstvo velika veselica in tako je bil teden proslav te pomembne obletnice zaključen.

let. Vsi otroci so bili z izletom zelo zadovoljni, saj so s tem spet spoznali košček naše domovine. Tudi za bodoče si še žele takih izletov.

Materne se v svojem in v imenu otrok padlih borcev najiskrenejše zahvaljujemo odboru ZVVI za ta res lepo uspeli izlet.

OBVESTILO

Rezervacije za Poreč dobite odslej zopet v pisarni Turističnega društva.

UTRINKI S POTI NAŠIH TURISTIČNIH DELAVCEV

Lani je naše Turistično društvo organiziralo za svoje aktivne delavce ekskurzijo v najzahodnejše pokrajine Slovenije, tja pod Mangart in na Predel, na državno mejo. Letos pa smo se popeljali še zahodnejše odtod, preko državne meje na našo etnično mejo ob Beli in Furlanski nižini. Pot nas je vodila čez Rateče v Trbiž in po Kanalski dolini v Pontabelj, nato pa po dolini Bele, po Železni dolini, ob skrajnem zahodnem robu Zahodnih Julijskih Alp, ob robu Beneške Slovenije, proti jugu v Videm. In če smo nameravali že do Vidma, je razumljivo, da se je porodila želja videti še Benetke ter se odondod vračati spet na slovensko ozemlje skozi Cervinjan, Tržič (Monfalcone), Devin in Trst.

Na poti skozi tako raznolike pokrajine smo videli pač marsikaj: od tesnih alpskih dolin in čudovitih gorskih jezer, od gričevnatega sveta Beneške Slovenije preko na široko odprte furlanske nižine pa tja do Serenisime ob beneški laguni in še preko melioriranega ozemlja ob maranski in gradeški laguni vse do roba našega Krasa ob Tržaškem zalivu ter njegovega okna v svet — nepozabnega Trsta. Prav gotovo: človek, ki hodi z odprtimi očmi po svetu, lahko na taki poti pridobi marsikaj, si vsestransko izpopolni svoje znanje o domači in tuji zemlji.

V zgodnjem jutru, ko so ljudje še spali in je v Ljubljanski kotlini še ležala rahla meglica, ki je še niso preganjali sončni žarki, je naš udobni avtobus hitel preko gorenjskih dobav v gornjesavsko dolino in še pred sončnim vzhodom smo že bili na državni meji v Ratečah. Ko so bile opravljene obmejne formalnosti in pregledi, smo se potegnili preko razvodja med Savo in Dravo v Fužine. Tu smo se kaj kmalu prepričali, da smo sicer v sosednji državi s tujejezičnimi napisi, da se pa vendar lahko še pomenimo z ljudmi v našem jeziku. Če že ne znajo več dobro govoriti, pa vsaj razumejo slovenski.

Z glavne ceste smo zavili na jug, h Mangrtskima ali Belopeškima jezeroma. Dokaj je bilo ugibanja, ali bo ozka cesta dopuščala dostop prilično dolgemu avtobusu, a pokazalo se je, da gre, če sedi za volanom sposoben šofer. Za manjše avtobuse pa pot ni problematična. Po kratki vožnji ob šumeči vodi skozi gozd navzgor se nam je med smrekami zasvetila gladina spodnjega Mangrtskega jezera. Bili smo 926 m nad morsk gladino. Od tod do Zgornjega jezera je po lepi poti le deset minut hoda. Mogočno severno ostenje Mangrta (2678 m) tvori s svojimi sosedji čudovito naravno kuliso, ki je s svojimi belimi snežišči in sivimi strminami prelep kontrast modrini jezerske gladine in temnozelenim smrekam ob bregu. Ozirali smo se tja gor na Mangrtsko sedlo in obujali spomin na to, kako smo lani s sedla navzdol občudovali lepoto Belopeških jezer.

A čas ima svoje postave in ker je bila pred nami še dolga pot, se je bilo treba posloviti od tega romantičnega kotička ter

se prepeljati ob šumeči Jezernici nazaj, navzdol v dolino, na glavno cesto ter po njej skozi Belo peč v Trbiž. Ugledali smo najprej zgornji del mesta, kjer leži na prostrani terasi v višini 731 m kolodvor, nato pa smo po cesti zavili navzdol do Ziljice. Le-ta je bila gostosiva, umazana; zgovorna priča, da teče njena izvirnica skozi Rabelj, kjer se onesnaži zaradi izplak v rabeljskem rudniku cinka in svinca. Tu pri Ziljici se svet odpre na sever, v Ziljsko dolino. Videli smo njeno visoko severno obronbo v pogorju Dobrača.

Zdaj smo se zapeljali v spodnji Trbiž, staro središče naselja, zelo na tesno pozidano, razpostavljeno v glavnem v dnu debri ob Trebiži. Videti je, da je spričo slikovite gorske okolice postal kraj podjetno tujsko-prometno središče. Sicer ima tudi Tržič toliko ali še bolj slikovito gorsko okolico kot Trbiž, a Tržiču manjka fisto, kar Trbiž ima še poleg naravnih lepote, namreč znatno število gostiln, restavracij, hotelov, ki nudijo možnosti za letovanje, pa tudi prenočišča prehodnim turistom, ki se odpravljajo na vrhove Karnskih ali Julijskih Alp.

V marsičem pa le Trbiž spominja na Tržič. Oba kraja imata na razpolago znatno vodno moč. V obeh krajih je bila sprva poleg prometne funkcije ob prometni poti važna predvsem obrtna dejavnost s fužinami in kovačnicami. Ze davno se je tudi v Trbižu nehalo staro železstvo, nastalo je nekaj novih industrijskih podjetij, ki predelujejo les in izdelujejo pohištvo, ter večje število žag, hidrocentral itd. Tudi glede števila prebivalstva se Trbiž bistveno ne loči od Tržiča. A priznati smo morali na prvi pogled, da so znali tujsko prometni del Trbiža njegovi prebivalci neprimerne bolj izkoristiti kot Tržičani, ki se še vse doslej premalo zavedamo, kaj bi nam lahko donal obisk domačih in tujih turistov.

Po ogledu kraja smo se poslovali od Trbiža, ki je danes gospodarsko pa tudi upravno središče vse Kanalske doline. Avtobus nas je vozil proti zahodu — proti Zabnicam. Ze kmalu smo opazili, da je Kanalska dolina nekako nesimetrična, saj se pobočja Karnskih Alp na severu dokaj razlikujejo od pobočij Julijskih Alp na jugu. Dolina je precej ozka, nikjer širša kot en kilometer. V dnu doline so naselja in njive, ob vznožju vzpetin so travniki in pašniki, pobočja pa so pokrita z lepimi iglastimi gozdovi. Zato se ljudje bavijo v dokajšnji meri z živinorejo in plansarstvom. Tudi mi smo srečavali pastirje in pastirice in po senožitih nad cesto se je marsikje paslo govedo.

Bližali smo se Zabnicam. Na jugu smo visoko vrh podočja ugledali Višarje in že smo bili v Zabnicah, starem središču slovenskega življa v Kanalski dolini, ki se je kasneje uveljavilo kot eno izmed tujskoprometnih naselij v dolini.

Prešli smo v višini 817 m razvodje pri Zabnicah. Zdaj smo zapustili dravsko in črnomorsko porečje in prišli v povirje Bele,

ki teče v Tilment (Tagliamento), ter s tem v jadransko porečje.

Nadaljevali smo pot na zahod. Na jugu se je proti osrčju Julijskih Alp odprla prekrasna kočna Zájzera, ki je — pod Spikom in Višem ležeča — ena najlepših pokrajin v Julijskih Alpah sploh.

Mimo Ukeve in Naborjeta smo se bližali Lužnicam. Kanalska dolina je položna, od zahoda proti vzhodu potekajoča dolina, ena izmed tistih, ki so že od davna kazale človeku pot skozi Alpe. Po njej je tekla glavna prometna zveza med Koroško in Italijo, ki je dosegla pri Zabnicah svoj najvišji preval. Prehod tod čez je zložen, brez velikih klancev in zamudnih ovinkov, zato se je Kanalska dolina že zgodaj obljudila in ima še danes dokaj naselij. Za te prehode so se bili v prvi svetovni vojni hudi boji in so bila nekatera naselja docela razdejana ter nato nanovo pozidana. Kanalska dolina je nekakšno nadaljevanje gornjesavske doline, ki ji je podobna — saj je izoblikovana na isti prelomnici — po nadmorski višini, širini in ostalih prirodnih svojstvih. Dolina je na meji med furlanskim, nemškim in slovenskim prebivalstvom. Tudi Lužnice, mimo katerih smo se peljali, so eno izmed pomembnejših tujskoprometnih središč Kanalske doline, saj je tu mineralni izvir, ki vsebuje žveplo in ogljikovo kislino, in tako je tu nastalo med vasema Lužnico in Sv. Katarino zdravilišče in kopališče.

Mimo Lipalje vasi smo se približali Pontablju. Ze po obliki streh smo spoznali, da zapuščamo alpski svet. Cesta se tu iz smeri vzhod — zahod obrne v smer sever — jug, tako kot tudi dolina Bele, kajti Bela napravlja tu velik ovinek. Pri Pantablju zapustimo Kanalsko dolino in se spustimo po Železni dolini ob Beli navzdol. Zdaj smo že v znatno nižji nadmorski legi, kar se kaže tudi v toplini ozračja. Medtem ko je Kanalska dolina višje ležeča, prilično hladna alpska dolina, pa po Železni dolini od juga navzgor prihajajo toplejši zračni tokovi. Začelo nam je postajati toplo.

A slikovitost doline, ki je tako ozka, da se železniška proga pogosto umakne v predore, je pritezala našo pozornost, da nismo utegnili misliti na naraščajočo toplino. Z leve se nam je pridružila dolina Dunje, ki se v višini 450 m izliva v Belo. Po ozki slikoviti soteski smo se spuščali navzdol in smo bili pri Sklužah ob izlivu Reklanice le še 400 m nad morsk gladino. Tu je dolina zelo ozka, zato so ta prehod stoletja dolgo varovale mogočne utrdbe.

Še dalje proti jugozahodu hiti naš avtobus. Kmalu smo na Beli (Resiutta), kjer se Rezija steka v Belo in odkoder se proti jugovzhodu oziramo v Rezijo, dolgo dolino, kjer se je še ohranil slovenski živelj. Vozimo se ob skrajnem zahodnem robu Julijskih Alp. Od desne s severa priteka v Belo Aupa, ob njej stoji Možac (Moggio), ki ga z avtobusa kar dobro vidimo. Tu je bil včasih sedež starodavnega benediktinskega samostana in

nekdanje mogočne opatije, a še danes je Možac ostal vodilno naselje, sedež upravnega okraja in gospodarsko središče široke gorske pokrajine.

Odtod dalje se dolina Bele širi vedno bolj. Široke naspine rečnega proda v njeni strugi se blešče v soncu in jemljejo vid, dolina se odpira vedno bolj in bolj in kmalu ugledamo na desni Tilment (Tagliamento), ki po široki dolini, polni belega proda, razcepljen v številne rokave priteka od severozahoda. Iz avtobusa kar lepo vidimo, kako se Bela izliva v Tilment pod koničastim vrhom.

Zdaj se naša pot obrne na jug. Vozimo se ob robu Beneške Slovenije skozi Pušjo vas (Venezzone) v Humin (Gemona). V Reziji in Beneški Sloveniji so se Slovenci ohranili vse do današnjih dni, a v Železni dolini, v Dunji in Reklani je prevladal furlanski živelj. Le še številna slovenska imena pričajo o prvotni slovanski poseljenosti.

Pred Gemono smo zavili z glavne ceste, da bi se zapeljali skozi Gemono in Artego (Ratenj) in videli obe naselji. Vendar kaj dosti takih poizkusov ne kaže delati, kajti ulice teh starih naselij so tako tesne, da se je naš avtobus komaj prenil skoznje. Zanimivo je pa le bilo.

Pod Artego smo zopet prišli na glavno cesto, se še poslednjič ozrli nazaj na obronke griče Beneške Slovenije in na Tarčent na levi ter se spustili v Furlansko nižino. Zdaj se je obzorje na daleč razširilo, horizont se je odmaknil, znašli smo se sredi prostrane ravnine in po gladki lepi cesti skozi Tricesimo kaj kmalu dospeli v središče Furlanije v Videm — Udine.

V Vidmu smo izstopili. Bill smo prijetno presenečeni. Nismo pričakovali, da bo mesto tako veliko, niti da bo tako lepo, niti da se bo dalo sredi mesta povzpeti na grič z gradom, odkoder si človek lahko ogleda vse mestno naselje.

Kaj kmalu pa smo spet sedeli v avtobusu in se preko razsežne nižine zapeljali proti zahodu. Prešli smo v mnogo rokavov razcepljeno strugo Tagliamenta in ker je avtobus po senčni cesti pod drevedri platan tod hitro drvel, smo že pred poldnevom bili ob Piavi.

Cesta se je obrnila proti jugu in okoli poldneva smo bili že pred obzidjem Trevisa. Bežen pogled na mesto in spet dalje — proti končni postaji tega dne, proti Benetkam. Po nasipu preko Beneške lagune nas je še zapeljal avtobus, a ob vhodu v mesto je bilo treba izstopiti. Kajti Benetke so edinstveno mesto ne le po svoji legi, marveč tudi po tem, da v mestu ni prometa z vozili po kopnem. Voziš se lahko le po kanalih z ladjami, čolni, gondolami.

Zato smo se vkrcali na parnik in se vzdolž po Canalu grande mimo najlepših beneških palač zapeljali na drugi konec mesta, kjer smo prenočili.

Popoldne smo si ogledali Benetke, kolikor se je največ dalo. Mesto je pač tako polno lepote, da se jih nikoli dovolj ne nagledaš. S svojimi palačami, trgi, cerkvami, likovnimi spomeniki in mostovi vedno znova očara turiste.

Po večerji smo se zapeljali s parnikom še na Lido, kjer smo občudovali ne le nočno razsvetlavo in vabljive izložbe, mar-

več tudi turistične sposobnosti naših sosedov, s katerimi znajo na komaj dosegljiv način vabiti tujce in s turizmom v veliki meri pridobivati dohodek.

Tudi naslednji dan smo na povratku domov videli dokaj zanimivega. Ze ko smo se ob robu beneške lagune spet bližali Pia- vi, smo občudovali delo človeških rok, ki jim je uspelo meliorirati obsežna močvirna zemljišča in jih pretvoriti v kulturno pokrajino. Pa tudi med spodnjim tokom Piave in Tagliamonta je ozemlje lepo obdelano in urejeno.

Kmalu smo se znašli ob Tržaškem zalivu. Zapeljali smo se

skozi Tržič (Monfalcone) z velikimi ladjedelnicami in že po kratkem času je pred nami vstal ob morju Devinski grad. Mimo kopaljšča Sesslan nas je pot vodila ob robu Krasa do čudovitega Miramara. Ogledali smo si grad in park in se dodobra naužili obmorskih lepot. Okrog pol dneva smo bili že v Trstu.

Popoldne smo se razgledali po mestu in se zvečer zapeljali proti domu. Z ovinkov pod Opčinami smo se še poslednjič ozirali na Trst, ki je žarel v morju luči in se poslovlilo od njega.

Pri Fernetičih smo se znašli spet doma — v Jugoslaviji.

S. R.

Z gozdarskim očesom na izletu po Beneškem

Naša Gorenjska slovi po svojih naravnih lepotah, katerim dajejo glavni ton gozdovi; gozdovi so pri nas strnjeni, dokaj na gosto zarasli, v glavnem mešani gozdovi iglavcev z listavci. »Če bi imeli še dobre ceste, potem imate mnogo premalo hotelov, posebno ob Jadranskem morju«, tako je izjavil v pisarni Turističnega društva Dunajčan.

Torej v državo, ki je znana po dobrih cestah, zato pa ima druge pomanjkljivosti, kakor bomo videli!

Lepe gozdove smo opazili samo okoli Belopeških jezer. Ti so zaščiteni. Tu so res pravi gozdovi iglavcev in listavcev, ki dajejo še posebno slikovitost čarobnima jezeroma.

Toda čim dalje se odmikamo od Rateč, tembolj se izgublja lepa slika gozdov. Gorovja na obeh straneh Bele in Tagliamonta so sicer porasla, toda tako naredko z listovci, da ločimo lahko od daleč drevo od drevesa. Nikjer nismo opazili smreke, jelke ali vsaj razvitega listnatega drevesa, zato ni čudno, da drvi voda pri nalivih neovirano po bregovih in se zliva v hudourniške struge Bele in posebno Tagliamonta; struga Tagliamonta je široka po več 100 m, vsa prodnata, po njej se vije ob suhem vremenu potok kot kača.

Toda ob neurjih mora biti strašno gledati razbesnelo vodovje. Železniška proga in tik proge cesta sta dovolj visoko zgrajeni in delno vsekani v skalovje, da ju voda ne doseže. Zato ni čudno, da so nižinski kraji izpostavljeni katastrofalnim povodnjim. Pri nas ne poznamo takih predelov, ki bi bili v tako širokem obsegu devastirani, niti nimamo tako širokih hudournikov. Avstrijski gozdarski strokovnjaki pišejo o devastiranju gozdov v Južni Tirolski in tudi v Južni Švici so gozdovi posekani do 1000 m. Italijani imajo

raje vinograde in kostaanje, kate- re širijo v višino, kar rodi že omenjene katastrofalne posledice. Pri nas zaustavljamo divjanje hudournikov z različni umetnimi pregradami in s pogozditvijo bregov, kakor n. pr. Belco in drugod, že zaradi hidrocentral, česar pa vsaj v kanalski dolini nismo opazili.

Vendar so Italijani pravi mojstri za gradnjo cest, železnic, žičnic in stavb; imajo visoko razvito lesno industrijo. Posebno zadnje čase se tudi v gozdarstvu trudijo, da obnove svoje uničene gozdove.

Od Benetk do Trsta opazimo same topole, ki so v progah zasajeni, med progami pa so vinogradi ali travniki. To hitro rastoče drevje raste najbolj na vlažnih tleh. Topolov les služi papirni industriji. Na obeh straneh ceste vidimo lepo rastoče platane, medtem ko pri nas kakor tudi v Nemčiji sadimo sadno drevje.

Papirna industrija potrebuje ogromne količine lesa; da obvarujemo naše gozdove, posebno iglavce, ustvarjamo tudi pri nas topolove plantaže. Po 20—25 letih je topol že zrel za posek, medtem ko je sečna zrelost smreke v 80—100 letih, torej prirašča topol 4krat hitreje kot smreka.

Ko smo se približali Krasu, smo opazili borove sadike. Tako se tudi Italijani trudijo, da bi oživili prostrane prazne predele Krasa z gozdovi in podobno kot mi sadijo na kraških tleh najprvo borove sadike, ki so plonirji na kraškem zemljišču.

V tej skalnati puščavi pa se dviga nad morjem slavni grad Miramar s krasnim parkom. Ta obsežni park je res čudovit in leži kot biser v skalnati okolici ter dokazuje, kaj lahko ustvari človek, ako stremi za lepoto.

Ing. M. S.

Veseli delavcev iz Leš

Odkar obstoje tržiške tovarne pa do leta 1957 so hodili delavci iz okoliških vasi na delo in z dela peš ali pa s kolesom. Vožnja je bila omogočena le delavcem iz naselij, mimo katerih in skozi katere je bila speljana železniška proga. Prevoz na delo z motornimi kolesi se je začel uveljavljati šele nekaj let po osvoboditvi. Vendar so še danes redki delavci, ki imajo motorno kolo. Iz tega lahko sklepamo, da je še pred kratkim največji od-

stotek delavcev prihajal na delo iz okoliških vasi peš. Danes pa domala vsak delavec lahko prihaja na delo z avtobusom. Peš prihajajo le še iz Jelendola. Doline in Loma.

Kot iz drugih krajev tako smo tudi iz Leš mnogo let hodili peš. Dolga in težavna je pot iz Leš do Tržiča. Vsak delovni dan je moral sleherni delavec iz Leš prehoditi 14 km dolgo pot. Iz Podgore in Palovič, od koder tudi hodijo delavci v tržiške to-

varne, pa je poti še nekaj več. Zgodaj je bilo treba vstati in se odpraviti na dolgo pot, na pot, ki pelje do tovarne, do mesta v njej, do stroja, kjer si služimo vsakdanji kruh.

70 let so prihajali delavci iz Leš v BPT peš ali s kolesom. Kolo pa jim ob povratku iz tovarne ni dosti pomagalo. Ta tovarna obratuje v treh izmenah. Šest mesecev je treba hoditi v eno smer po temi. Nešteto krat je bila že prekleta pot, ki vodi po travniku Dol. Vsak dan jo je bilo treba prehoditi, preden smo prišli na glavno cesto. Posebno je bila priljubljena v zimskem času, kadar je bila ledena. Večkrat je kdo naredil en korak naprej in se popeljal za tri nazaj. V dežju že po nekaj korakih nisi videl, kakšne barve so čevlji. Ob deževnem vremenu smo večkrat prišli v tovarno do kože mokri. Če pada dež z vetrom, na dolgi poti tudi dežnik dosti ne pomaga. Vse to in še marsikaj drugega je bilo treba preživeti.

Oktober 1957 so nam obljubili avtobus; in ker ni začel voziti, smo se tolažili, ko smo peš odhajali na delo: »Le še počakajmo, tudi nas bo še vozil avtobus na delo!« S prvim junijem je avtobus iz Leš v Tržič res začel voziti. Ne morem najti primernih besed, s katerimi bi izrazil veliko veselje in zadovoljstvo ljudi. Z besedami ni mogoče opisati veselja in sreče ljudi, ki so se prvič v življenju peljali na delo z avtobusom. Katerikoli obraz si pogledal, je bil nasmejan. »V tovarno prideš spočit. Imaš veselje do dela. Laže delaš. Če laže delaš in z veseljem, tudi več narediš. Z večjo produkcijo pomagamo tovarni in zvišamo sebi zaslužek. Na čevljih bomo prihranili. Mnogo manj se jih bo ponesrečilo, kajti vožnja s kolesom je po Smrečju zelo nevarna in tvegana. Nikdar več mi v tovarno ne bo treba teči. K delu ne bomo prihajali potni in vroči, kajti ob najmanjšem prepihu se, če si moker, lahko prehladiš. Manj jih bo na bolovanju. Naši možje ne bodo prihajali iz gostiln pozno zvečer ali pa še celo v noči domov. S tem se bo prihranilo mnogo denarja.« Take in podobne misli so izražali ljudje na prvi, drugi in tretji vožnji v Tržič in nazaj v Leše.

Če pomislimo štirinajst let nazaj, ko so bile vse tovarne v rokah kapitalistov, bomo videli, da jim je bila skrb za delovnega človeka deveta briga. Kapitalizem je slonel na izkoriščanju delovnega človeka. Delali so celo otroci, stari deset, dvanajst, štirinajst, pa tudi osem let. Delovni čas se je gibal v sorazmerju s potrebami kapitalistov. Trajal je tudi po šestnajst ur. Kapitalizem ni bilo važno, kako je delovni človek prihajal v tovarno, v kakšnih razmerah je delal. Stremljenje kapitalistov je bilo izkoriščanje delovnega človeka in kopicenje velikega kapitala.

Danes pa, ko se uvaja socializem, gledamo na vse drugače, kot so gledali nekdanj. Posebno paznjo je treba polagati na delavca. On je tisti, ki dela, ustvarja, pomaga onemoglim, gradi,boljšuje življenjski standard. Delavec je graditelj socializma.

V imenu vseh delavcev iz Leš in okolice, ki se vozijo z avtobusom, se zahvaljujem vsem tistim, ki so pripomogli k temu, da je avtobus začel res voziti!

PISMA NAŠIH BRALCEV

ODGOVOR TOV. BOŽIČU

V zadnji številki »Tržiškega vestnika« je bila objavljena kritika tovariša Rudolfa Božiča glede reda pri prodaji vstopnic za filmske predstave pri blagajni kina. Ker pa je ta kritika neumestna in neutemeljena, dajemo tov. Božiču prav na tem mestu naslednji odgovor:

Najprej ugotovljamo, da je tov. Božič gotovo zelo redke obiskovalec filmskih predstav, ker bi bilo sicer gotovo tudi njemu znano, da se prodaja vstopnic prične točno eno uro pred prvo predstavo, za naslednje pa, brž ko se začne predvajati film, za katerega so se prej prodajale vstopnice. Ker smo prepričani, da to vedo vsi obiskovalci kina v Tržiču, zato tudi nismo izobesili urnika, morebitne spremembe, kolikor so bile, smo pa objavljali ustno pri posameznih predstavah ter glede tega ni bilo od sedaj od strani obiskovalcev nobenih pripomb.

Dalje bi tov. Božiča opozorili, naj se glede zaključkov, do katerih prihaja, najprej temeljito prepriča, ali so pravilni, in šele nato pride z njimi pred javnost. Najkrajši čas, v katerem so bile do sedaj prodane vstopnice za predstavo je bil 45 minut in to samo v enem primeru. Posamezniku smo dali po 5 vstopnic, kar je navada tudi po drugih kinematografih. Izdajati posamezniku samo po eno vstopnico bi pa bilo za sedanjí čas po našem mnenju skrajno neumestno in višek birokratizma ter bi bil tak način poslovanja, če bi se res izvajal, res potreben javne kritike.

Še bolj neumestno bi pa bilo, če bi moral organ ljudske milice posredovati red pri blagajni kina. Zdi se nam, da bi to bilo za našo kulturno stopnjo dokaj slabo spričevalo. Sicer pa tu niti ni kakih posebnih nerednosti, ker so se ljudje že v veliki meri privadili potrebni disciplini, lahko pa bi odpravili še nedostatke, ki še obstajajo, n. pr. da ne bi pozneje došli puščali kar v sredo vrste, ali pa da ne bi bili nekateri mnenja, da morajo dobiti vstopnice pred drugimi kar preko ograje pred blagajno. Take nepravilnosti pa naj bi odpravili disciplinirani obiskovalci sami s tem, da ne bi takih prestopkov dovolili, in smo mnenja da je tu intervencija organov ljudske milice res nepotrebna. Tovarišu Božiču omenjamo še to, da reda pri prodaji vstopnic za filmske predstave v Tržiču niso nikdar delali organi ljudske milice, niti v prvih povojnih letih niti pozneje ter bi bilo sramotno za našo kulturno raven, če bi ga morali sedaj.

Uprava mestnega kina se trudi, da bi čimbolj ustregla željam obiskovalcev ter ima vsak film vedno toliko predstav, da ga lahko vsi, ki to želijo, vidijo in to prav lahko, brez vsakega načala in nepotrebne čakanja, če bi se vsi držali potrebne discipline. Stalni obiskovalci se lahko poslužijo mesečnega abonmaja, pa tudi podeželani se lahko abonirajo na nedeljske predstave. Ne trdimo, da delamo prav vse prav ter bomo za umestno kritiko obiskovalcem še hvaležni ter skušali morebitne napake odpraviti, kritike tovariša Božiča pa ne sprejmemo, ker je v celoti neumestna in neutemeljena.

Uprava mestnega kina Tržič

»Dežurna služba« na odru Cankarjevega doma

Preteklo nedeljo smo na odru Cankarjevega doma gledali dramo, ki jo je pripravila dramska sekcija tukajšnje Svobode. Igre že dalj časa niso dobro obiskane, topot pa je bila dvorana skoraj polna, četudi morda le po naključju. Lahko pa rečem, da tudi tistim, ki so bili namenjeni k filmski predstavi, ni bilo žal, da so videli igro.

Prav je bilo, da je tov. Jelka Žagarjeva, ki je igro režirala, v kratkih stavkih prikazala vsebino igre še pred pričetkom igre. Publika je igri tako laže sledila in vedela, za kaj gre, četudi ji je šel marsikak stavek — zlasti v začetku — mimo ušes. Nikdar ne moremo dovolj poudariti, kako važen je jasen in dovolj glasen govor. Kakšna škoda v nasprotnem primeru za gledalca, ki sedi morda bolj zadaj! Že tako vidi igralca le od pasu navzgor, a če ga še slabo sliši...?

Našim starim znancem na odru pa bi lahko dali kar prav dobro oceno. Lik Machcewicza, ki ga je podal tov. Smole, ki se odlikuje s prijetnim glasom, je bil prepričljiv, prav tako kot tov. Smoletove v manjši vlogi snažilke. Kirurg, tov. Stritiha je bil morda v prvem dejanju malo preveč zaprt, v drugem dejanju pa bi mu režiser lahko dal več zunanega videza ob pripravah za operacijo, da bi se tembolj občutil, kako zelo ga je prizadela odklonitev njegove pomoči. Tudi vse ostale vloge so zadovoljile gledalca. Morda bi z večjim motiviranjem v glasu Brosz tov. Rakovca dobil še večji po-

udarek glede na svoj birokratski značaj. Aktivist Wielgoc, ki ga je podal novi igralec Bergant, je bil prav prepričevalen. Lahko bi bil še bolj zavzet, napet in nervozen, saj je s svojo odločitvijo prevzel vso težo dejanja nase. Lik Pierchale, ki ga je zaigral tov. Ahačič, je bilo treba previdno zaigrati. Fant je zanese-njak in popolnoma nesamostojen. Zdaj »Naj živi!«, a čez pol ure »Dol ž njim!«, skratka — slab značaj. Tov. Ahačič je šel s svojim načinom igranja prav do meje, ki je v drami še dopustna. Anna tov. Fabjanove je bila dobra, morda bi ji želeli le malo glasnejšo in počasnejšo izgovorjavo. Tudi sestra Zofia je ustrezala. Dambeku kot najtreznejše mislečemu bi želeli več čustvene prizadetosti, ko govori za kirurga.

Če vse to, igranje in sceno povežemo v eno, lahko rečemo, da je bila drama solidno pripravljena in je ljudem ugajala. Tisti, ki ve, koliko tihega in vztrajnega dela vsakega posameznika in zlasti režiserja je vložena v vsako dramsko delo, preden je zrelo za javnost, bo prezrl pomanjkljivosti in ugotovil, da naša kulturna hrana le ni samo film, da je potrebno in prijetno videti kdaj tudi žive ljudi, ki nam govorijo po naše.

Dramska sekcija Svobode je z letošnjim edinim delom povedala, da živi. V prihodnji sezoni ji želimo več življenja in dobrih požrtvovalnih ljudi, kajti na deskah amaterskih odrov žive in delajo le taki.

M. B.

Na osemletki heroja Grajzarja izdajajo vrsto literarnih listov

Sto let je, odkar so dijaki v Ljubljani, Celju in Celovcu odprli pot tradiciji dijaških listov. Od tedaj se iz leta v leto po šolah zbirajo dijaki okoli literarnih listov.

Literarni list je ali en sam za vso šolo, ali pa ima vsak razred svojega. Cilj je isti: list hoče izpodbujati in razvijati mlade talente in jim dati možnost za uveljavljanje.

Osemletka heroja Grajzarja živi šele malo časa, a vendar je že pokazala vso voljo, da se dvigne kar se da visoko. K temu hočejo prispevati tudi literarni listi.

Ob neprestanem izpodbujanju so se — čeprav šele v drugem polletju — literati posameznih razredov le opogumili. Tako je VIa razred prebil led.

»Mlade breze«, tako se imenuje njihov list, so izšle. Urednik Stane Hrovat je zbral prispevke, a Veronika Šorn jih je natipkala in povezala v prikupen snopič. Oglejmo si prvo številko »Mladih brez«! Obsega deset listov, razen prvega so vsi ilustrirani. Kratki uvodni besedi urednika sledi Urške Primožičeve »Pomlad na deželi«, Marije Meglič preprosta pesem »Pastirček«, anonimna »Moja pot na Storzih«, Jožeta Megliča »Vetere«, Hladnikove »Dogodivščine na divjem zahodu«, anonimni »Vrabček«, Strupijeva pravljičica »O zlatnikih« in Rajkovičeva zgodba »Na paši«. Odrezali so se zlasti štirje: Jože Meglič kot svojevrsten pesnik, Marijan Hladnik po bogastvu domišljije

in jasnem izražanju, Primožičeva in Rajkovič pa po dobrem orisu okolja. Velik talent za risanje pa je pokazal Stane Hrovat že s prvo številko — vso je sam ilustriral — še bolj pa z naslovno stranjo druge. V tej srečano poleg že znanih imen še: Ivana Bernika zgodbo »Moja nesreča« in Ane Megličeve dobro črtico iz boja partizanov za svobodo »Bilo je...« Partizansko temo obravnava tudi Marijan Hladnik v spisu »Težave«, ki so jih imeli partizani v narodnoosvobodilni vojni. Avtor kaže pripovedni talent. Prav tako nas ni razočaral Jože Meglič s pesmijo Lisica. Urednik mi je zaupal, da bo v kratkem izšla tudi tretja številka.

»Modri encian« je naslov lista VI. b razreda. Urednica mu je Rozalija Zupan. Obsega štiri liste, ki jih je natipkal Milan Jančič. Sam je prispeval zgodbo »Mladi kurirček«, ki se nadaljuje in konča šele v drugi številki, in pesem »Pomlad«. Na vsak način priznamo avtorju dar pripovedovalnega oblikovanja. V tej številki se je javil tudi Ignac Zupan s svojimi simpatičnimi »Pastirci«, ki se prav tako še nadaljujejo. Bahun pa je list kar dobro ilustriral. Druga številka je pestrejša. Poleg že omenjenih nadaljevanj imamo tu še Anice Perkove »Obisk pri teti Luni in stricu Marsu«, Klofutarjevo pesem »Pastirček« in črtico »Prepir«. Za tretjo številko je nekaj prispevkov obljubila Marjeta Bavec.

Sedmi razred je svoj list imenoval »Gorsko cvetje«. Urejuje ga Marija Tadel, tipka pa Anka Košir. Naslovno stran je res lepo izdelal Miha Berger. Takoj za uvodom nas Erna Roblek s svojim zanimivim pripovedovanjem popelje na našo parcelo na Marsu. Antonija Perne je napisala kratko zgodbo o Matiji, a Justina Mihevc nam hoče povedati, da »Lepota je slepota«. Dve pesmi je prispeval Franc Golmajer. »Zamišljeni graničar« kakor tudi »Moja rodna vas« pričata o pesniškem talentu mladega avtorja, ki pa mu veriz tu pa tam še ne teče čisto gladko. Posrečena je dramatisacija Junteza, ki jo je napisala Marija Tadel. Tej sledi Golmajerjev spis »Moja mati«, ki zaključuje prvo številko. V drugi — ilustriral jo je Peter Podakar — sta se poleg že prejšnjih, Roblekove (»Ankine sanje«), Golmajerjeve (»Gorski cvet«) in Tadlove (»Tujina in zima v dolini«), uveljavila nadarjena pisca: Miha Berger in Franc Markun. Prvi je prispeval črtico »Sin« in »Junak«, drugi pa ljubko zgodbo »Moja psička Kaja« ter članka: »Prvenstvo Gorenjske v malem rokometu« in »Športniki v razredu se oglašajo«.

Pred koncem šolskega leta bo izšla tudi tretja številka.

Skratka: na osemletki heroja Grajzarja mladina giblje in vse kaže, da bo z začetim delom tudi vneto nadaljevala v prihodnjem letu.

M. S.

Želimo si še takšnih koncertov!

V četrtek, 5. junija so nas obiskali širom po Sloveniji znani mladi umetniki — bratje »MPT LORENZ« in v dvorani »Svobode« priredili dva koncerta, ob 14.30 za mladino, ob 17.30 pa za odrasle. Uvodoma naj zapišemo, da je nedvomno redek pojav, da so se trije mladi ljudje resno lotili ene najdelikatnejših glasbenih oblik skupinskega igranja, to je takolimenovane komorne glasbe. Lahko rečemo, da je njihov klavirski trio pravo odkritje za javnost. Po letih starosti so še zelo mladi, saj skupna starost vseh treh skupin ne presega niti 57 let in bodo, če bodo šli po tej poti navzgor, postali kmalu pravi mojstri komornega igranja in tako v bližnji bodočnosti zamašili vrzel v slovenski reproduktivni komorni glasbi. Ko smo te mlade koncertante poslušali, se nismo mogli dovolj načuditi, kje neki so našli toliko impresivnosti v igranju posameznih skladb, ki terjajo od izvajalca dokaj močne osebne intuicije. Toda tudi tu najdemo odgovor na vprašanje: naravna nadarjenost, nadalje vztrajno delo in še bolj predanost glasbi so ključ takih uspehov. Da je njihova kvaliteta nesporno na višini, nam dokazuje dejstvo, da je ta ansambel dosegel ob nedavnih radijski oddaji Radiotelevizije »Pokaži kaj znaš«!

največjo možno število točk. Razen tega so z uspehom priredili samostojen komorni večer v Filharmonični dvorani v Ljubljani poleg gostovanja izven Ljubljane, kjer so pravtako želi lepe uspehe. Zasluge za te uspehe imajo seveda tudi njihovi mentorji, ki so jih znali tako lepo popeljati na uspešno pot umetniškega podajanja. Še posebej naj omenimo na tem mestu njihovega umetniškega vodjo prof. Matijo Terčelja, ki je z nesebičnim in požrtvovalnim pedagoškim delom omogočil temu triu, da se je po komaj triletnem skupinskem delu že tako uveljavil. Posebno občudovanje pa je trio vzbudil s tem, da je vsak posameznik igral vse skladbe na pamet, kar je res posebna redkost. Klavirski trio se nam je predstavil v tejle zasedbi: klavir, ki ga je igral Primož, srednji po starosti, violina, ki jo je igral najmlajši izmed njih, to je Tomaž, in violončelo, ki ga je igral tretji, najstarejši član Matija. Ves trio je predstavljala homogeno harmonsko in dinamično celoto in tako zapustil pri poslušalcih plastičen vtis muziciranja. Vsi člani tria so se kar najbolje potrudili, da so vsaki skladbi posebej dali pečat pristnosti in se v glasovih izmenostih podrejali vodilnim temam.

Pred pričetkom koncerta so bili s strani tukajšnje Glasbene šole toplo pozdravljeni in jim je bila izrečena dobrodošlica. Nato je trio pričel z izvajanjem sporeda. Kot prvo skladbo so zaigrali Haydnov klavirski trio v G duru z naslednjimi stavki: Andante, Poco adagio in Finale. Sledil je Mendelsohnov trio v D molu op. 49 s stavki Molto allegro ed agitato, Andante con moto tranquillo, Scherzo in Finale. Izvajanje obeh triov je bilo nesporno na višini. Izvajalci so dokazali, da znajo obvladati vse tehnične in intonacijske izrazne elemente. Sledil je odmor. V tem času so prejeli mladi koncertanti kot tudi njihov umetniški vodja prof. Matija Terčel darila. V drugem delu koncerta pa so zaigrali še Rahmaninovo Elegijo in Dvořakov trio Dumky. Obe skladbi, prva bolj čustveno tonsko obarvana, druga bolj ritmično razgibana v stilu čeških narodnih plesnih napevov, sta našli veren izraz pri izvajalcih. Kljub zahtevnemu programu so mladi koncertanti vse do konca vzdržali v odlični spominski koncentraciji in tako želi pri poslušalcih po vsaki točki gromek aplavz, ki jim je tudi po pravici pripadal. Želimo si še takšnih koncertov, pa tudi malo več obiska, da nas bodo mladi gostje v bodočnosti še raje obiskali.

Zaključni interni produkciji

XI. interni nastop gojencev državne glasbene šole je bil dne 15. maja v mali dvorani glasbene šole. Tokrat so se nam predstavili iz klavirskega oddelka Marjetka Pirih, Stanko Kemperle, Irma Tomazin, Igor Perko, Zvonka Srečnik, Katja Galof, Jana Ahačič, Vladimir Seidel, Majda Carman Marjetka Regajs, Simona Valjavec, Jana Dekleva, Nada Vrhovnik, Veronika Šorn in Marjeta Mežek, iz višjih razredov pa še Nuša Regvat, Sonja Vidmar, Zorka Zazvonil in Breda Ahačič. Iz violinskega oddelka pa je nastopil Vlado Japelj. Program je obsegal pretežno slovensko glasbeno literaturo. Vsi nastopajoči so bili deležni toplga odobravanja s strani številnega občinstva.

XII. in ob enem zadnji interni nastop pa je bil 23. maja. Spored je bil precej obširen, po vsebini učinkovit in zanimiv. Nastopili so gojenci iz razredov skoraj vseh predavateljev, tako iz godalnega kot iz klavirskega oddelka. Spored je obsegal domačo in tujo literaturo. Slišali smo naslednje mlade pianiste: Darjo Krystufek, Jano Roblek,

Zdenko Lavička, Marjetko Pirih, Nevo Dornik, Marjetko Kristan, Anko Brezar, Janka Maršiča, Bojano Kolar, Vilija Brezarja, Tjano Ahačič, Ireno Cerkovnik, Heleno Godnov, Katarino Lavš, Antonijo Grohar, Bredo Bertonec in Erno Roblek. Iz violinskega oddelka pa so nastopili: Jana Dekleva, Blaž Andolšek, Antonija Teran, Jože Rakovec, Slavko Šter in Aleksander Valjavec. Posebno pozornost je vzbudila pridna in vseskozi marljiva absolventka nižje stopnje Barbka Špeharjeva, ki je tokrat ob slovesu zaigrala Dvořakov težavni Furiant. Ravnateljstvo šole ji je ob tej priliki zaželelo mnogo uspeha tako pri maturi kot pri nadaljevanju glasbenega študija. Imenovana je vsako leto v teku 7-letnega šolanja prejela pohvalo in priznanje pedagogov kot tudi inšpektorjev, zato ni dvoma, da bo tudi v bodočnosti imela v glasbenem poklicu še nadaljnje uspehe. S tem odhaja iz šole že tretja absolventka klavirskega oddelka. Tržičani pa bi bili veseli, če bi jo tokrat sprejeli na šolo že kot pedagoginjo.

Lepo je biti TABORNIKI!

Krasno nedeljsko jutro. Pred osemletko heroja Grajzerja je čakala skupina otrok. Kam so namenjeni? Sli so do Trga svobode. Tam so se ustavili. Torej še niso bili vsi skupaj?

»Ze gredo, glej Pika!« Tako so se oglasili otroci.

»Pa zastavo imajo! Vod Tiger!«

Prišla je skupina nekoliko starejših. Trije od njih so bili oblečeni v kroj svetlorjave barve.

Torej taborniki gredo na izlet. Imeli so težke nahrbtnike, badminton, žoge, velik lonec...

Po prisrčnem pozdravu s skupino, ki jih je že čakala, smo skupaj odšli po Koroški cesti.

»Ali se bomo lahko žogali? Tovarišica, ali bova midva igrala badminton?«

Vroč želje otrok so bile ta dan izpolnjene.

Toplo sonce je pripekalo v hrbet, ko smo šli proti Čegeljšam in Podljubelju. V živahnem razgovoru in veselem petju smo kmalu prišli na cilj. To je bil camping prostor v Podljubelju. Odložili smo prtljago in v zboru dobili navodila za ves dan.

Ko smo se nekoliko odpočili in okrepli, so šli najmlajši vod »medvedkov in čebelic« in novi taborniki, tudi Medvedki in Čebelice, k Tominčevem slapu. Starejši, vod Tiger in vod Bober pa so med tem časom postavili šotore in uredili ognjišče. Topel čaj se bo kar prilagel...

Pot proti slapu je lepa. Med bohotnim grmovjem ob prijaznem potoku se rahlo dviga.

»Pika, že slišim! Smo že pri slapu!« In res. Bili smo pri slapu. Prekrasno! Koliko lepote se skriva v tem delu tržiške okoli-

ce! Mnogi ne vedo zanje. Ko se je navdušenje malo poleglo, smo se postavili okrog skale. Pika nas je slikal. Zares prelepo doživetje!

Se nekaj pesmic in odšli smo nazaj. Toda ne praznih rok! Vsa najmlajši se je spomnil, da je v taboru ognjišče.

Po 20-minutni hoji, obloženi z vejami, smo se vrnili v tabor. Joj, kakšno presenečenje! Kaj ne! Postavljeni šotori in prosto gibanje v njih so bili pač lepo doživetje za vsakega najmanjšega.

Žeja je bila huda; čaj je bil kuhan. Začeli smo ga deliti.

»Kako je dober! Ga še lahko dobim?«

Po prvi potolaženi žeji so si otroci poiskali zabave z žogo, badmintonom...

»Tovarišica, dajva se midva naučit igrat!« To je bila vroča želja najmlajšega tabornika, prvošolčka Florčka. Želja se mu je izpolnila.

»Novi taborniki« so se nato zbrali okoli Pika. Seznanil jih je z nalogami in cilji taborniške organizacije. »V četrtek bo ob 5. uri popoldne prvi sestanek v taborniškem kotičku!«

Po končanem sestanku so se »Medvedki in čebelice« zopet razšli po travniku. V prijetnem igranju, toplem soncu je čas hitro mineval.

»Vsi taborniki pred šotore!« Tako je ukazal Pika. Stisnili smo se skupaj in se še enkrat slikali. Nato smo začeli pospravljati, saj se je ura bližala že četrti popoldne.

Vsi zadovoljni in veseli smo se poslovili od prijaznega potoka, lepega travnika, kjer smo preživeli zares lep dan. Pesem

Spomini na nekdanje izlete čez Ljubelj

Kot slišimo, bo obmejni promet med Jugoslavijo in Avstrijo kmalu odprt. Prebivalci ob meji si že dolgo želimo takih ustaljenih razmer, ki bi omogočale nam stik s prebivalstvom onstran meje zaradi boljšega medsebojnega spoznavanja, naši in sosednji državi pa poglobitev dobrih odnošajev v službi miru in napredka.

Obmejni promet je bil razvit že v bivši Jugoslaviji. S člansko izkaznico Slovenskega planinskega društva je vsakdo lahko prestopil državno mejo, šel najmanj do Drave in če ni bilo nikakih ovir, še dalje. Tako sem bil v predvojnih letih večkrat na Koroškem. Dne 10. junija 1935 sem peljal na izlet čevljarke vajece z bivše kriške obrtno-nadaljevalne šole v Borovlje, v dneih 16. in 17. maja 1937 pa čevljarke vajece s tržiške obrtno-nadaljevalne šole v Sele in Borovlje. Obakrat nam je služilo kot dovoljenje za prestop meje potrdilo šolske uprave, na katero je pritisnil žig tedanji komandir orožniške postaje pri Sv. Ani, tov. Tribušon.

»Danes in jutri bomo hodili po istih stopinjah, ki sem jih prehodil kot koroški borec v letih 1918-19«, sem povedal iz svojih spominov fantom, ko smo veselo razpoloženi v nedeljo dopoldne dne 16. maja 1937 prestopili državno mejo na Ljubelju. Okrepčali smo se pri »Ridovcu«, prvi gostilni onstran Ljubelja. Šli smo dalje skozi vas Št. Lenart in prispeli do gostilne »Zum deutschen Peter«. Hišno ime je staro že nad 250 let. Ko je namreč cesar Karel VI. potoval iz Celovca v Ljubljano, je s svojim spremstvom prenočeval v Št. Lenartu. Rad bi se bil pogovarjal s kmeti, ki so govorili le slovensko in jih ni razumel. Nemško je znal le Peter Čavko, ki ga je cesar nagovarjal z imenom Deutschpeter. Tako je dobila njegova hiša to ime.

Z glavne ceste smo krenili desno navkreber in po treh urah dospeli na sedlo Oselca (okrog 1400 m), kjer je meja med selo in plajberški občino, s katerima smo Tržičani v sosesčini. V dljavi smo zagledali vas Sele. Po kratkem počitku smo se spustili navzdol skozi Zgornji in Spodnji Kot, mimo Prodnika, prišli na novo cesto, ki veže Sele z Borovljami. Cesta je speljana navkreber in po nekaj ovinkih doseže planoto, kjer leži vas Sele - fara (950 m).

Sele so nad 3 ure hoje dolga vas, raztresena po brdih in dolnicah severnega pobočja Košute (2135 m), zračna črta od Oselce do Šajde (1066 m) meri

okrog 15 km. Tu se neha selska občina, katero tvori več vasi, na primer Zgornji in Spodnji Kot. Ravne, Sele - fara in Šajda. Tod je bilo med drugo svetovno vojno močno razvito partizansko gibanje, zaradi katerega so dne 29. aprila 1943 na Dunaju obglavili 12 moških in eno žensko. Vseh 13 žrtev je bilo iz Sel in bližnje okolice. Zaradi oddaljenosti od osnovne šole, ki stoji pri fari, so po vojni zgradili še eno osnovno šolo v Kotu.

Mračilo se je že, ko smo po nad 12-urni hoji prišli v Sele. Pri »Užniku« kjer sem bil znan že od prej, smo bili gostoljubno sprejeti; tu smo tudi prenočili. Izpred hiše je lep pogled na strmo severno steno Košute in na Obir (2142 m). Naslednji dan smo si ogledali tudi dvorano prosvetnega društva, se poslovili od Užnikove družine in selskih fantov, ki so nam za slovo zapeli tudi lepo pesem o selski fari.

Nazaj smo šli po že omenjeni novi cesti skozi Bajtiše in Dole v Borovlje, kamor smo dospeli po dve in pol-urni hoji. Borovlje so bile v prejšnjem stoletju še popolnoma slovensko mesto. L. 1910 so imele Borovlje 3147 prebivalcev, od teh 225 Nemcev. Pri plebiscitu 1920. leta pa so dobili Nemci 1235, Slovenci pa 468 glasov. V gostilni pri Smeričniku smo se okrepli in odpočili.

Zlasti je tam razvito puškarstvo.

»Koliko ur je še do Tržiča?« so me vprašali fantje.

»Šest ur hoje, 25-26 km.« sem jim odgovoril.

Ob vhodu v Ljubeljsko dolino s severne strani leži trg Podljubelj med Grlovcem (1841 m) in Žingarico (1589 m).

Cesta je od Sopotnice precej napeta. Še zadnji pogled na Rožno dolino, na Humberški grad in Žihpolje nad levim bregom Drave! Zavili smo s ceste na pot, ki vodi skozi romantično sotesko, kjer globoko med skalami šumi Ljubeljska Borovnica. Nekaj niže od Deutschpetra smo prišli zopet na Ljubeljsko cesto in nadaljevali pot čez Ljubelj v Tržič, kamor smo dospeli že pozno zvečer.

Tako smo izkoristili tedanji obmejni promet v poučen izlet. Fantje so spoznali lepo rožansko narečje, občudovali krajevne lepote itd. Nihče pa ni izjavil, da bi rad tam ostal. V bivši Jugoslaviji niso bile za čevljarje ravno rožnate razmere, a še slabše je bilo zanje v Avstriji, kjer je bilo tedaj veliko čevljarjev brezposelnih. Povsod lepo — doma najlepše!

A. Tišler

»Lepo je v naši domovini biti mlad«, ki smo jo zapeli ob odhodu, je to potrdila.

Da, zares lepo je bilo!

Polni raznih doživetij so otroci še nekaj dni v šoli pripovedovali svojim sošolcem o lepem izletu, šotorih... S ponosom so jim pripovedovali, da imajo v četrtek prvi sestanek v taborniškem kotičku.

»Lepo je pri tabornikih. Lepo

je biti tabornik!« Tako so pripovedovali otroci v šoli po prvem sestanku.

Da. Življenje pri tabornikih je lepo. Nekaj učenja, nekaj igrice, izleti, tabornjenje so metode, s katerimi vzgaja taborniška organizacija.

Mladina, taborniki te vabijo z geslom:

»S prirodo — k novemu človeku!«

STEZE IN POTA OKROG TRŽIČA

XXI. POD LJUBELJ

Največji pritok Tržiške Bistrice je Moščeničnik, ki priteka v Bistrico v Tržiču. S svojo dolgo prečno dolino je ta potok utrl pomembno pot, da moremo po njej prodreti iz Tržiča daleč proti severo-severozahodu, prav v osrčje Karavank. Že v rimski dobi je bila dolina ob Moščeničniku pomembna pot, ki je povezovala rimske province to in onstran Karavank. Kasneje, v srednjem veku, je bila tovorniška pot preko Ljubelja toliko pomembna, da je priklicala v življenje staro tržiško naselje, ki je bilo prvotno dokaj višje, v dolini pod Ljubeljem. V moderni dobi pa pomeni Ljubelj ena izmed vrat, ki vodijo iz Srednje Evrope na Balkan in z razvojem moderne prometa cesta po štantski dolini pridobiva na važnosti iz leta v leto.

Sredi Tržiča se začne Koroška cesta dvigati v klanec in se do razpotja, na katerem se cepi v levo pot »Na fabriko«, že kar precej dvigne. Tu na razpotju beremo na kažipotnih tablicah, da se preko Ravni in Bistriške planine pride v treh urah na Dobrčo do Kostanjevčeve kočice, če pa gremo po cesti dalje, si lahko na raznih odcepih izberemo različne variante do Kofce: čez Pirmance ali preko Vasovja ali mimo Matizovca ali čez Završnika ali pa preko Javorja in Kala. Tu, blizu razpotja je še vodovodna pipa in korito. Višje gori ob cesti pa so hiše na Cimpru še vedno brez tekoče vode, kajti na apnenih pobočjih pod Kamnikom in Pirmancami ni površinsko tekoče vode.

Pod cesto vidimo rake ob Moščeničniku, na nasprotnem pobočju Zali rovt, v ozadju se prikazuje Begunjščica. Za zadnjimi hišami na Cimpru (Koroška 23) stoji v pobočju pod Pirmancami Dom strelcev. V dolini pod cesto je tržiška klavnica, onstran struge brni elektrarna, okrog nje so stanovanjske hiše, pa še vedno rastejo med starimi nove. Na horizontu opazimo Stolec.

Z ovinka ceste se ozremo nazaj in ugledamo ves »zgornji konec« Tržiča, kako je utesnjen med pobočja. Zgnetenost je tolikšna kot malokje drugje. Za ovinkom opazimo pod cesto novo rastočo del Tržiča na Ravnah. Na nasprotnem pobočju se beli sredi gozda Cenova guba.

Pobočje Pirmanc je manj pogozdeno kot nasprotna stran. Kruševita pobočja školkovitega apnenca iz srednje triade so dokaj strma, zato se gozd teže utabori, a tudi pogostni požari so na pobočjih Pirmanc uničili že precej drevja.

Dvigamo se po cesti navzgor. Vrh klanca se za nami skrjuje Tržič. Cesta vodi rahlo navzdol. Opazimo, da je struga Moščeničnika regulirana in da je ob njej v zadnjih letih nastalo precej novih stanovanjskih hiš. V dnu klanca je cestni ovinek. Dolinsko dno je ozko, na njem je le malo obdelane zemlje.

Se en ovinek in že smo na Čegeljšah v višini 570 m nad morjem. Tu nas ob desni strani ceste spomenik padlim spomni na žalost, ki je zajela Tržič dne 8. julija 1942, ko je bilo tu na Čegeljšah ustreljenih devet Tržičanov (Albin Purgar, Ernest

Našič, Stanko Našič, Daniel Našič, Marijan Patarič, Janez Jagodic, Andrej Mokorel, Vladimir Knific in Anton Janežič). Vse Čegeljše so oskrbljene z dobro pitno vodo. Z leve se nam priključi pot, ki pripelje s Fabrike na Čegeljše. Še mimo zadnjih hiš (Koroška 88) in že smo na skrajnem severnem robu Tržiča. Pri znamenju ob cesti prehajamo v Podljubelj.

V desno vodi ob znamenju markirana pot mimo Završnika na Kofce. Pobočje nad znamenjem se imenuje Hruševje.

Spodaj ob potoku vidimo jez za predilniško elektrarno. Presekamo cestni ovinek po stezi mimo znamenja in že smo pri mostu, kjer nam občestna tabla pove, da se tu začneja naselje Podljubelj.

Preidemo na desni breg Moščeničnika. Ob cesti v neposredni bližini mostu je predilniška elektrarna. Nad njo v pobočju čepi poslopje Kramarjeve gube. Levo nad nami se dviga z gozdom poraslo pobočje Mesirjevca, z desne se kažejo pobočja Košute. Mesirjevca z leve in Košuta z desne docela zapreta obzorje pred nami. Za Mesirjevcem (991 m) proti zahodu je Bistriška planina.

Cesta nas vodi ob penečem se Moščeničniku, ki v brzicah hiti navzdol mimo prve žage (Podljubelj 5). Pot se dviga nalahno nazgor. Nad žago je jez. Voda ima tu precejšen padec, ki ga izkorišča več žag in elektrarn. Na levi za nami ostajajo pobočja Mesirjevca, pred nami spet ugledamo Begunjščico in še pred njo z gozdom poraslo pobočje Medvedjeka (951 m).

Mimo mladega nasada smrek gremo po cesti navzgor. Na naslednjem cestnem ovinku je udarna moč Moščeničnika tolikšna, da je bilo treba cesto obzidati in jo zavarovati pred razdiralno silo vode. Tu se nam z leve od juga priključi pot, ki pripelje od Kramarjeve gube na cesto, onstran ovinka pa se ponovno odcepi kolovoz v levo navzgor in vodi do dolinice, ki se od Deševnega vleče proti zahodu pod Srni vrh (1253 m).

S severozahoda priteka v Moščeničnik Dobrinov potok. Onstran ovinka je pri šupi mostiček čez Moščeničnik. Preko njega vodi pot čez Javornikove senožeči na Kal in Kofce. Tod drži tudi pot Za vrh, kjer je samna Završnik.

Cesta se ves čas dviga, voda ob cesti pa ima tolikšen padec, da se neprestano peni in šumi. Na desni pod Rebrijo je pobočje pogozdeno, na levi pod Veliko pečjo pa precej kamenito. Na desno se od ceste odcepi kratka pot, ki vodi k Šubertu, h predilniški stanovanjski hiši. Ob tej poti leži velik kamnit balvan, ki ga je ledenik zanesel najdalj navzdol.

Blizu tod priteka v Moščeničnik po hudourniški grapi manjši potok, ki se ob suši posuši. Preidemo čez lesen most preko Moščeničnika. Onstran mostu je ob klanecu na levi strani ceste druga žaga, ki ji pravijo Švelčeva žaga. Odtod je zelo lepo videti Završnikovo domačijo pod Počivalom. Smo v višini 610 m nad morsk gladino.

Strmo pobočje zahodno odtod, ki mu nekateri pravijo Velika (na jugu) in Mala peč (na seve-

ru) imenujejo domačini tudi Pušti vrh. Cesta nas vodi dalje na sever, na Deševno. Do sem je segal ledenik, ki se je v ledeni dobi, pred približno milijon leti spuščal po dolini ob Moščeničniku navzdol. O tem še danes pričajo morene in balvani (prinesene skale) okrog Deševnega.

Tu so kmečke hiše: pri Bodlaju, pri Zabarju, pri Maliju, pri Trnovcu, pri Sobru, pri Ukan, pri Srečniku, Šterovcu in Dovjaku, pa še pri Cecku, pri Medvedu, pri Bohinjcu in na Vogvaršu. Še dalje pri cesti so hiše pri Užarju, pri Roku, pri Hudolinu, pri Ršovu.

Od žage na Deševnem se cesta dviga v klanec. Vrh klanca pred Deševnim ugledamo na zahodu gozdnato pobočje Medvedjeka. Sredi travnikov in njiv stoji v pobočju pod Medvedjekom Dolenčeva guba. Izpod severnih pobočij pod Bistriško planino priteka tu po grapi manjši potok od zahoda v Moščeničnik. Tu sredi Deševnega, pri Cecku se cepi pot na zahod, na Bistriško planino, kamor pridemo preko strmega, gozdnega pobočja Male peči. Od Cecka naravnost na zahod vidimo Srni vrh. Pobočje zahodno od Dolenčeve gube se imenuje Za riglom.

Malo dalje odtod se z glavne ceste odcepi med kozolcem in šupo pot tudi na desno, proti vzhodu, kamor vodi steza na Reber, k Maželjnu, Komarju in Vrbanku. Spodaj ob cesti na Deševnem pa stoji Reberske gute (Vrbankova, Maželjnova in Komarjeva), to so zidane z lesom krite šupe, kamor so vozniki, ki so po cesti »furali« čez Ljubelj spravljali čez noč svoje vozove in živali.

Zdaj se dolina nekoliko razširi, struga Moščeničnika poteka ob zahodnem pobočju, ne več tik ob cesti. Sum vode pojema, strmina na cesti se unese, cesta je speljana po ravnem.

A kaj kmalu se cesta spet vzhvane v klanec mimo zadnjih hiš na Deševnem. Tu je sredi klanca ob cesti pitna voda in leseno korito. Vedno bliže sta nam pobočja Košute in Begunjščice s svojimi strmimi grapami in belimi melišči.

Levo od ceste je nameščenih dokaj balvanov, zdaj smo kaj kmalu pri trgovini Kmetijske zadruge in pri osnovni šoli v Podljubelju. Na vzhodu se prikazuje Veliki vrh v Košuti in strmi rob nad Kofcami. V desno se cepi pot preko Vasovja in Kala na Kofce, kamor bi hodili dve uri. Prav tako je po Kavar-

ski poti na Kal in Kofce dve uri hoda, čez Pestiša in Ravni pa je pot malo daljša in bi nas zamudila dve uri in pol.

Onstran tega odcepa zidajo Podljubeljani svoj novi Zadrugni dom. Čez mostiček se po klanecu dvignemo navzgor mimo lesenega gasilskega stolpa in že smo na Plazu — pri znani Ankeletovi gostilni. (Mimo gasilskega stolpa vodi v desno pot do nekdanjega strelišča in naprej — pod Košuto).

Stara pripovedka postavlja naselje starega Tržiča sem, Na plaz in pripoveduje, da je naselje nehalo obstajati, ko ga je zasul kamniti plaz, ki je vse uničil. A temu ne more biti tako, kajti pobočja okrog tega kraja niso take vrste, da bi mogel z njih zgrmeti plaz, ki bi zasul naselbino. Pač pa je verjetno, da je stari Tržič bil na Lajbu, kjer so orografski pogoji takšni, da bi mogel kamniti plaz uničiti naselje.

Severozahodno odtod se dolina še razširi in od jugozahoda se steka vanjo Tominčev graben, kjer ima tržiško turistično društvo camping prostor za domače in tuje goste. Dolinica Belega potoka v Tominčevem grabnu je namreč prav prijetna in celo romantična. V njenem zahodnem delu pada preko stene sicer ozek, a precej visok slap — Tominčev slap. Od Ankeletove gostilne do camping prostora je le 300 m.

Zdaj se cesta spet vzpenja v klanec. Pred nami na horizontu se dviga ostrorobi greben Košute. Vrh klanca se v desno odcepi kolovoz, ki ob strugi Gebenskega potoka mimo Blejca, Gebna in Matizovca (1076 m) vodi na Kofce. (Tri ure hoda).

Hodimo spet po ravnem. Na levi pod cesto je struga Moščeničnika regulirana in zajezena za elektrarno. Pustili smo že za sabo Rečo, pobočje, ki se dviga nad cesto, južno od Tominčevega grabna. Na vzhodu se vidi Bela peč, bela skala sredi temnega gozda, ki je tudi na vzhodu ob poti na Kofce s svojo markantno belino od daleč vidna.

Ob vhodu v Tominčev graben stoji elektrarna. Nad njo v pobočju opazimo zgradbo, odkoder teče voda po ceveh navzdol v elektrarno. Voda je zajeta višje gori nad Lajbom in po ceveh speljana ob pobočju.

Na ovinku smo pri Skantarju. Od tu vodi še ena pot proti SZ, v Tominčev graben. Če se odtod ozremo proti Tominčevem grabnu, ugledamo nad njim Dobrčo in njen najvišji vrh, ki je odtod videti precej drugačen kot z juga.

(Dalje prihodnjič)

Gibanje prebivalstva v času od 13. maja do 17. junija 1958

Rodile so: Strukelj Elizabeta iz Tržiča — deklico; Markun Franciška iz Grahovš — dečka; Poklukar Alojzija iz Tržiča — dečka; Cizel Franciška iz Tržiča — deklico, Sparovec Rozina iz Tržiča — deklico, Pavlin-Kihler Roza iz Tržiča — dečka; Teran Venceslava iz Križev — deklico. Čestitamo!

Poročili so se: Smolej Anton in Hrbolič Ljuba, oba iz Tržiča; Renegej Stefan in Čakuh Gizela, oba iz Tržiča; Ahačič Peter iz Senična in Golmajer Marija iz Kovorja; Fartek Lovrenc iz Trd-kova in Rošar Franciška iz Tržiča; Žagar Alojz in Šiftar Fran-

čiška, oba iz Tržiča; Bertonec Milan in Zupan Ana, oba iz Bistrice pri Tržiču; Srečnik Ivan in Tomažin Ruža-Marija iz Trbovelj; Šarabon Filip in Primožič Maragreta, oba s Pristave; Janc Viktor iz Kovorja in Srečnik Jožefa iz Podljubelja. Mnogo sreče!

Umrli so: Vinter Franc iz Tržiča, star 72 let; Štrumbel Anton iz Bistrice pri Tržiču, star 79 let; Bešter Marijana iz Palovč, stara 48 let; Meršol Janez iz Kovorja, star 74 let; Perko Janez iz Tržiča, star 72 let; Kropivnik Marija iz Podljubelja, stara 82 let. Svojcem naše sožalje.

Delo, uspehi in pomanjkljivosti

(iz organizacijskega in tehničnega poročila na občnem zboru SK Ljubelj 11. junija)

V zadnjem letu je bilo v SK Ljubelj skupno včlanjenih 729 pripadnikov belega športa, od tega 310 pionirjev in pionirk, 228 mladincev in mladink in 191 članov in članic.

Upravni odbor je štel 11 članov in je imel 45 rednih sej, poleg tega pa še 11 izrednih sej pred raznimi prireditvami.

Clanskih sestankov je bilo v celoti 15.

Navzgor je bil klub včlanjen v GSP v Kranju, s katero je bil v najboljši povezavi in tovariških odnosih, kar pa ne moremo trditi za republiško SZ Slovenije in zvezni SS Jugoslavije, s katerim je bil v stikih le preko zveznega kapetana za alpske discipline.

SK Ljubelj nima svojega premoženja niti nima svojih poslovnih prostorov. Edino premoženje so tekmovalni rekviziti kot smučiči, zastavice in številke.

Finančno se je klub vzdrževal z iznajdljivostjo vodstva v glavnem iz lastnih sredstev, delno pa iz vsakoletne dotacije obč. ljud. odbora.

Na splošno so imeli smučarji še kar ugodne pogoje. Saj so brez vsakega dolga in obveznosti, pa četudi so sodelovali na vseh važnejših tekmovanjih. Tudi snežni pogoji so bili v zadnjih dveh zimah še kar ugodni, prav posebno pa v zadnji, ko je ležal sneg v dolini več kot dva meseca. Vendar pa dani pogoji ne morejo nuditi nadaljnje napredka, nasprotno povzročajo stagnacijo, da ne rečemo nazadovanja. Tržiško smučarstvo je namreč doseglo v jugoslovanskem merilu vrhunec, za nadaljnji vzpon in ohranitev doseženih mest pa je potrebno več. Res je, da bi ob skrajnem samopremagovanju in požrtvovalnosti nekoliko tekmovalci še lahko napredovali, vendar se veliko ne da več doseči. Vzporedimo našim smučarjem samo ostale jugoslovanske vrhunske športnike kakor nogometaše, atlete, plavalce itd. pa lahko takoj vidimo razliko v pogojih. Medtem ko naši vrhunski smučarji razen petih iz vse države niso imeli skupne vadbe v daljšem razdobju, ker pač zanje ni bilo denarja, smo lahko videli, da so bili na primer na smučanju na Pokljuki nogometaši, da so se tam odpočili. Bili pa so prav tako smučarji pred svetovnim prvenstvom kakor nogometaši. Kaj pa lahko pri tem stori klub? Ne dosti, ker pač nima sam sredstev za to, vsekakor pa so za take stvari, ko je v vprašanju zastopanje države, poklicani najvišji smučarski forumi, da priskrbijo sredstva ali kako drugače ostvarijo tekmovalcem možnosti priprave vsaj v približno enaki meri kot ostalim vrhunskim športnikom. Izgovor, da nimamo izglede za uveljavljanje v svetovnem merilu, ne drži, saj smo pred leti pomenili že veliko, pa tudi danes ne dosti manj kot na primer naši atleti, ki se uveljavljajo tudi le kot poedinci (Mihalič), kar pa je primer še danes tudi pri smučarjih (Slavica Zupančič). Ugotoviti hočemo s tem samo to, da uveljavljanje v svetu nimajo smučarji pogojev, niti pri tem niso izenačeni z ostalimi jugoslovan-

skimi športniki. Naj omenimo še podeljevanje štipendij športnikom s strani Saveza športov Jugoslavije. Od tržiških smučarjev si je doslej priboril štipendijo le Janez Stefe in še ta šele letos po zaključenih tekmovanjih, ko je tudi sam nehal tekmovali. Kaj naj mu koristi štipendija sedaj, ko pa prej, ko je žrtvoval ves svoj čas in celo zdravje, ni dobil od nikoder ničesar, kakor še danes ostali naši tekmovalci nimajo nobene podpore. Vrhunski šport pa je danes tako daleč, da brez sredstev in brez zadostnega časa nima niti največji talent več izgledov, da bi se uveljavil.

Iz podatkov o tekmovanjih lahko ugotovimo, da so naši smučarji še vedno, vsaj med člani, obdržali primat v alpskih disciplinah in da so kvaliteti posvečali v danih pogojih zadostno skrb. Tudi mlajši tekmovalci člani so se na raznih tekmovanjih že kar lepo uveljavili, žal pa z mladinci ne moremo biti zadovoljni. Tem so posvečali premajhno skrb in niso niti enemu omogočili boljšega razvoja. Vsi naši mladinci morajo tekmovali z navadnimi smučmi in brez zadostne priprave in se zato ob prihodu na tekme že čutijo manjvredne nasproti ostalim, ki imajo dobro opremo. Gotovo bi se Niko Hladnik lahko mnogo bolje uveljavil, če bi imel boljšo opremo, kajti sicer je bil kot splošen športnik in telovadec dobro kondicijsko pripravljen. Posledice tega, da niso dovolj skrbeli za mladince, se bodo poznale čez nekaj let, ko bo treba najti nadomestilo za člane, ki bodo prenehali tekmovali. Na srečo pa imamo med pionirji dovolj mnogoobetajočih fantov iz Loma in Trziča in če bodo v bodoče zanje skrbeli, bodo lahko kot mladinci in kasneje člani uspešno zamašili luknjo. Vprašanje zase je tudi žensko tekmovalno smučanje v Trziču. Pri tem nimamo nikakor srečne roke in se ne premaknemo z mrtve točke, kar pa je sicer splošen pojav v Jugoslaviji razen v Kranju in Ravnah na Koroškem. Vsekakor pa bo potrebno pričeti z akcijo za razvoj ženskega smučanja že v šolah in tam najti kader bodočih tekmovalk.

Pomanjkljivost, ki je dokaj vplivala na rezultate dela in tekmovanj, je bila pri tehničnem delu odbora in članstva ta, da sta vedno pričela z delom nepozno, takorekoč šele takrat, ko je že dišalo po snegu. To pa je za vrhunski šport veliko nepozno. Športnik, ki hoče doseči dobre rezultate, ne sme prenehati vaditi nikoli in počiva le aktivno, torej ob lahkem treningu. Že sedaj nastopa čas, ko naj bi bilo takega odmora konec in bi tekmovalci morali pričeti redno telovaditi in se ukvarjati z dopolnilnimi športi.

Druge pomanjkljivosti pri delu temelje v nasprotjih, ki so nastajala pri tehničnem delu zaradi povezave s SZS in zveznim kapetanom. Gotovo je pravilno načelo kapetana, da je potrebno vreči v tekmovalno borbo na mednarodnem polju mlajše tekmovalce, ki naj bi zamenjali starejše, toda to načelo se ni uveljavljalo vedno pri vseh, tem-

več le pri Trzičanih. Tudi je treba nedisciplinirane tekmovalce kaznovati, toda pri tem je treba jemati stalna in enaka merila. Smatramo, da bi k važnim odločitvam morali klicati tudi predstavnike našega kluba, ki je vseeno še vedno na prvem mestu v alpskih disciplinah, ne pa, da so o nastopih in udeležbah tekmovalcev odločali ljudje, ki tekmovalcev skoraj ne poznajo. Vemo tudi iz prakse, da pri takih odločitvah vsi navzoči čitijo samo svoje klubske tekmovalce, oni, ki niso zastopani, pa propadejo. Vsekakor pa lahko očitamo višjim organom tudi premajhno skrb tako za vrhunske tekmovalce, kakor tudi za društva. Lahko trdimo, da društva in celo podzveze vidijo samo takrat, kadar je treba izvesti kako delo, sicer pa ne upoštevajo niti mnenj niti želja.

Pomanjkljivosti pri tehničnem delu pa izvirajo tudi iz tega, ker klub ni imel dovolj tehničnih funkcionarjev in to zaradi tega, ker so v obeh sezonah starejši tekmovalci še sami tekmovali in pri splošnem razvoju niso dovolj pomagali. V bodoče se bo pač treba tem tekmovalcem odločiti, da pričnejo skrbeti tudi za druge in sodelujejo pri klubskem delu. Pri tem mislimo predvsem na vzgojno delo, za katero so najbolj poklicani in sposobni oni. Pri tem pa bi bilo treba opozoriti tudi na to, da se že slišijo glasovi, da mislijo nekateri zaslužni tekmovalci postajati materialne pogoje, češ da bodo šli za trenerje tja, kjer jih bodo bolje plačali. Taka miselnost je nešportna in obsojana vredna. Vsakdo se mora zavedati, da je v času njihove tekmovalne dobe zanje skrbel klub in jim tudi omogočil razvoj in da je moralna dolžnost vsakega, da se tudi klubu odloži.

Od smučarskih naprav obstojajo v Trziču naslednje:

30 m skakalnica, ki pa že dve leti ni služila svojemu namenu in je v razpadajočem stanju. Klub nima sredstev, da bi jo obnovil, je pa taka naprava nujno potrebna tudi razvoju alpskega smučanja, če že ne mislimo na to, da bi tudi v skokih lahko vzgojili nekaj dobrih tekmovalcev.

Pionirska vzpenjača v Hrastih je v zadnji zimi obratovala in je

USPEH NAŠIH ROKOMETAŠEV

Letošnje prvenstvo Gorenjske v malem rokometu je zaključeno. Naslov prvaka si je priborilo mlado moštvo naših rokometišev, ki je z osvojitvijo najvišje favorite ponovno dokazalo, da v tej športni panogi trenutno nima pravega tekmeča med svojimi gorenjskimi rivali. Kljub dejstvu, da smo bili popolnoma prepričani o uspehu naših rokometišev, so postajale borbe za najvišji naslov iz kola v kolo ostrejšje, razburilivejše in zanimivejše. Slednjic so naši rokometiši z odlično igro in visoko zmago nad ekipo RK »Storžič« z Golnika povsem zaslužno osvojili letošnje prvenstvo Gorenjske v malem rokometu.

Končna lestvica prvenstva je takale:

bila koristna za pionirje, ostalim pa je več škodovala kot koristila. Tereni ob vzpenjači namreč ne ustrezajo za resen tekmovalni trening, vzpenjača sama pa vleče tudi tekmovalce, ki zaradi tega ne hodijo na primerne terene. Tako moramo na primer ugotoviti, da v zadnji ugodni zimi niti Novina ni bila prevožena, kaj šele proga za smuk, kajti tam je treba hoditi navkreber, medtem ko to delo v Hrastih opravi vzpenjača.

Proga za smuk je kolikor toliko urejena, ves izsek je bil razširjen, potrebna pa je že nadaljnjih izboljšav. Svojemu namenu pa ni služila, čeprav so bile snežne razmere zadovoljive. To je kaj žalostna ugotovitev, kajti vsak tekmovalce ve, da je trening smuka osnova vsakega dobrega smučarja.

Drugih naprav v Trziču ni, kajti za tekmovalca si urejajo smučarji sproti razsežne terene v okolici Trziča.

V bodočnosti bo res nujno, da pričnemo z gradnjo večje vzpenjače. Na iniciativo kluba je bil v ta namen sklican sestanek vseh zainteresiranih forumov v Trziču. Tu je bil izbran iniciativni gradbeni odbor, ki je takoj pričel z delom. Lokacija je bila izbrana na Zelenici, gradnja pa naj bi se izvedla v obliki izgradnje planinsko-smučarskega središča na ta način, da bi dogradili Dom na Zelenici, obnovili otroško okrevališče v Podlublju in ga preuredili v hotel ter obe gostišči povezali med seboj s sedežno žičnico, ki naj bi obstojala v dveh odsekih. Prva naj bi vozila do vznožja velikega plazu, druga pa od tam dalje na sedlo pri zeleniški koči. Za to gradnjo obstajajo realne možnosti, ker so na razpolago potrebni krediti, poskrbeti bi bilo le za potrebne načrte. Tudi načrti za gradbeni del se že pripravljajo, medtem ko za žičnico že obstoja dogovor s tovarno Metalna v Mariboru, ki je pripravljena sama izdelati načrte in izvesti vsa dela, oskrbeti je treba le primeren tloris z višinami za teren, po katerem bo potekala žičnica. Ta tovarna bi delo izvršila v najkrajšem času. S tem programom se strinja tudi Turistična podzveza in okrajni forumi in je vnešen celo v perspektivni petletni načrt. Vsega dela pa ne bo mogoč izpeljati društvo ali iniciativni odbor, temveč naj se za to zanimajo tudi ostale organizacije in predvsem občinski ljudski odbor, ki celo zadevo edini lahko uredi s pravne strani.

| | | | | | | |
|-------------------------|----|---|---|---|---------|----|
| 1. TVD »Partizan« Trzič | 10 | 7 | 0 | 3 | 194:147 | 14 |
| 2. RK Mladost II Kranj | 10 | 7 | 0 | 3 | 146:115 | 14 |
| 3. RK Planika Kranj | 10 | 6 | 0 | 4 | 192:143 | 12 |
| 4. RK IKS Iskra Kranj | 10 | 5 | 0 | 5 | 132:165 | 10 |
| 5. RK Sava Kranj | 10 | 3 | 0 | 7 | 109:147 | 6 |
| 6. RK Storžič Golnik | 10 | 2 | 0 | 8 | 113:192 | 4 |

Minulo nedeljo (8. junija) sta se v Trziču pomerili v prijateljskem srečanju članski in ženski reprezentanci Gorenjske in Ljubljane v malem rokometu. V srečanju moških reprezentanc so bili uspešnejši Ljubljancani, ki so slavili visoko zmago nad slabim nasprotnikom 32:17 (16:6), medtem ko so Gorenjke v zanimivem srečanju porazile svoje kolegice iz Ljubljane s 12:8 (5:4).

NA ZAVOJU STA SE POZDRAVILA

Zaradi neupoštevanja predpisov o prometu na javnih cestah je prišlo v četrtek, dne 12. junija 1958 ob 18. uri do prometne nezgode na slabo preglednem zavozu ceste II. reda pod gostilno »Ankele« v Podljubelju.

Voznik osebnega avtomobila A. G. iz Belgije je privozil iz Podljubelja in prehiteval pred seboj vozeči avto. Nenadoma se je izza zavoja pojavil tudi voznik motornega kolesa Ivan Bergant iz Podljubelja, ki je vozil skoraj po sredini cestišča v smeri proti vasi Podljubelj. Poljub na zavozu, ki sta ga opravila motorni vozili, ne bo skromen, saj imata materialno škodo Ivan Bergant za okrog 40.000 din, voznik osebnega avtomobila pa 20.000 din, redno sodišče pa bo izreklo še končno besedo o taki vožnji.

OBVESTILO

Gozdno gospodarstvo Kranj, obvešča vse koristnike ceste Tržič—Jelendol—Medvodje, da bo cesta zaradi nujnih popravil na mostovih zaprta od 16. VI.—30. VIII. 1958 in sicer bo od 16. VI. 1958 cesta zaprta od Jelendola (gradu) dalje, od 15. VII. 1958 pa od Dolžanovega mostu v Dolini dalje.

Posebno opozarjamo voznike vozov in avtomobilov, da to obvestilo upoštevajo, ker stranskih obhodov pri mostovih ni.

Gozdno gospodarstvo — Kranj

OBVESTILO

Vpisovanje učencev za šolsko leto 1958/59 bo na osemletki heroja Bračiča v petek, 27. junija od 8. do 11. ure dopoldne. K vpisu naj pridejo vsi, ki bodo obiskovali v prihodnjem šolskem letu 5., 6., 7. in 8. razred.

Sindikalna podružnica občinskega ljudskega odbora sporoča, da ima v mesecih junij in julij na razpolago še nekaj mest za letovanje v počitniškem domu v Crikvenici. Cene ugodne. Interesenti, prijavite se na občini!

»POKAŽI, KAJ ZNAŠ!« V TRŽIČU

Vabimo vse znane in neznane talente s področja tržiške občine k sodelovanju na prireditvi »Pokaži, kaj znaš!« v Tržiču 13. julija.

Prijavljenci se lahko recitatorji, pevci, solisti, godbeniki, ansambli itd. in to do 6. julija v pisarni Turističnega društva v Tržiču.

Prijavljenci bodo morali opraviti pred nastopom posebno avdicijo v glasbeni šoli in to v ponedeljek, dne 7. julija ob 15. uri popoldne.

Pri nastopu bodo najboljši nagrajeni.

KINO

14.—16. junija: ameriški barvni film V SRCU MLADIH.

17.—18. junija: jugoslovanski film V SOBOTO ZVEČER.

19.—20. junija: ruski barvni film SKRIVNOST OCEANOV.

21.—23. junija: ameriški barvni film TRIJE ZA REVIJO.

24.—25. junija: angleški film VISEK NEVARNOSTI.

26.—27. junija: italijanski film film ULICA.

28.—30. junija: ameriški barvni film ZVEZDA JE ROJENA.

POSREDOVANJA

Otroke v varstvo sprejem v popoldanskih urah. — Zofija Novak, Tržič, Ulica heroja Bračiča št. 8.

Izgubila sem žensko zeleno jopico na poti od Pristave do Tržiča. Pošten najditelj naj jo od da proti nagradi na naslov Anica Cerovski, Trg svobode 29.

AVTOBUSNI VOZNI RED

TRŽIČ—KRANJ—LJUBLJANA

Ob delavnikih — od 15. junija dalje

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|-----------|------------|------|------|------|------|------|------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| TRŽIČ | odh. 5.10 | 5.50 | 6.10 | 6.30 | 6.45 | 7.20 | 8.15 | 9.00 | 10.15 | 11.30 | 12.45 | 13.00 | 13.30 | 14.30 | 15.30 | 16.30 | 18.30 | 19.30 |
| Kranj | 5.45 | 6.20 | 6.45 | 7.05 | 7.20 | 7.55 | 8.50 | 9.35 | 10.50 | 12.05 | 13.20 | 13.35 | 14.05 | 15.05 | 16.05 | 17.05 | 19.05 | 20.05 |
| LJUBLJANA | prih. 6.20 | 6.55 | 7.20 | 7.40 | 7.55 | 8.30 | 9.25 | 10.10 | 11.25 | 12.40 | 13.55 | 14.10 | 14.40 | 15.40 | 16.40 | 17.40 | 19.40 | 20.40 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|-----------|------------|------|------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| LJUBLJANA | odh. 6.00 | 7.00 | 8.30 | 9.30 | 10.40 | 11.00 | 11.45 | 12.45 | 13.25 | 15.00 | 16.00 | 17.10 | 18.00 | 18.30 | 19.00 | 20.30 | 22.00 | 24.00 |
| Kranj | 6.40 | 7.40 | 9.10 | 10.10 | 11.20 | 11.40 | 12.25 | 13.25 | 14.05 | 15.40 | 16.40 | 17.50 | 18.40 | 19.10 | 19.40 | 21.10 | 22.40 | 0.40 |
| TRŽIČ | prih. 7.10 | 8.10 | 9.40 | 10.40 | 11.50 | 12.10 | 12.55 | 13.55 | 14.30 | 16.10 | 17.10 | 18.20 | 19.10 | 19.40 | 20.10 | 21.40 | 23.10 | 1.10 |

1 vozi ob delavnikih razen ob sobotah; 2 vozi ob sobotah.

Ob nedeljah in državnih praznikih

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|------|------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|---|-----------|---|------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| 5.10 | 7.20 | 9.00 | 11.00 | 13.00 | 15.00 | 17.30 | 18.30 | 19.30 | ↑ | TRŽIČ | ↓ | 8.10 | 10.10 | 12.10 | 14.10 | 16.10 | 18.10 | 19.10 | 20.10 | 1.10 |
| 5.45 | 7.55 | 9.35 | 11.35 | 13.35 | 15.35 | 18.05 | 19.05 | 20.05 | | Kranj | | 7.40 | 9.40 | 11.40 | 13.40 | 15.40 | 17.40 | 18.40 | 19.40 | 0.40 |
| 6.20 | 8.30 | 10.10 | 12.10 | 14.10 | 16.10 | 18.40 | 19.40 | 20.40 | | LJUBLJANA | | 7.00 | 9.00 | 11.00 | 13.00 | 15.00 | 17.00 | 18.00 | 19.00 | 24.00 |

TRŽIČ—KOVOR—KRANJ—LJUBLJANA

Vozi samo ob delavnikih — od 1. julija dalje

| | | | | | | | | | | | |
|------|------|-------|-------|-------|-------|-----------|------------|-------|-------|-------|-------|
| 5.00 | 6.20 | 14.20 | 21.40 | 22.20 | odh. | TRŽIČ | prih. 5.35 | 13.35 | 14.55 | 21.35 | 22.55 |
| 5.10 | 6.30 | 14.30 | 21.50 | 22.30 | | Kovor | 5.25 | 13.25 | 14.45 | 21.25 | 22.45 |
| 5.20 | 6.40 | 14.40 | 22.00 | 22.40 | | Podbrezje | 5.15 | 13.15 | 14.35 | 21.15 | 22.35 |
| 5.35 | 6.55 | 14.55 | 22.15 | 22.55 | | Kranj | 5.00 | 13.00 | 14.20 | 21.00 | 22.20 |
| 6.10 | — | — | — | — | prih. | LJUBLJANA | odh. — | 12.25 | — | — | — |

* ne vozi ob sobotah, pač pa ob nedeljah

TRŽIČ—LEŠE

Vozi samo ob delavnikih od 1. julija dalje

| | | | | | | | | | |
|------|-------|-------|-------|-------|-------|------------|-------|-------|-------|
| 5.00 | 13.00 | 14.20 | 22.20 | odh. | TRŽIČ | prih. 5.35 | 13.35 | 14.55 | 22.55 |
| 5.15 | 13.15 | 14.35 | 22.35 | prih. | LEŠE | odh. 5.20 | 13.20 | 14.40 | 22.40 |

TRŽIČ—PODLJUBELJ

Vozi samo ob delavnikih — od 15. junija dalje

| | | | | | | | | | |
|------|-------|-------|-------|-------|------------|------------|------|-------|-------|
| 6.20 | 13.00 | 14.20 | 22.20 | odh. | TRŽIČ | odh. 5.35 | 7.45 | 13.35 | 15.15 |
| 6.35 | 13.15 | 14.35 | 22.35 | prih. | PODLJUBELJ | prih. 5.20 | 7.30 | 13.20 | 15.00 |

TRŽIČ—GORIČE

Vozi samo ob delavnikih — od 15. junija dalje

| | | | | | |
|-------|-------|-------|--------|------------|-------|
| 14.20 | 22.20 | odh. | TRŽIČ | prih. 5.40 | 15.25 |
| 14.45 | 22.45 | prih. | GORIČE | odh. 5.15 | 15.00 |

TRŽIČ—POREČ

Velja od 1. junija do 15. septembra 1958
Vozi vsak dan

| | | |
|-------|-----------|-------|
| 4.30 | TRŽIČ | 22.30 |
| 5.30 | Ljubljana | 21.30 |
| 8.20 | Koper | 18.40 |
| 8.45 | Portorož | 18.15 |
| 10.00 | POREČ | 17.00 |

LJUBLJANA—TRŽIČ—CELOVEC

Velja od 15. junija do 27. septembra 1958

| | | |
|------------|------------------|-------------|
| Ob sobotah | | Ob nedeljah |
| 6.00 | LJUBLJANA | 23.10 |
| 7.05 | Tržič | 22.05 |
| 7.25 | Gostišče Ljubelj | 21.45 |
| 9.10 | CELOVEC | 20.00 |

CELOVEC—TRŽIČ—BLED

Velja od 15. junija do 27. septembra 1958

| | | |
|------------|------------------|-------------|
| Ob sobotah | | Ob nedeljah |
| 14.00 | CELOVEC | 19.30 |
| 16.15 | Gostišče Ljubelj | 17.15 |
| 16.30 | Tržič | 17.00 |
| 17.30 | BLED | 16.00 |